

Duch svatý, Boží slovo a modlitba

Texty na tento týden

J 15,7; Ž 66,17–19; Jk 1,6–8; 1J 5,13–15; L 11,13; Ef 3,14–16

Základní verš

„Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“ (Ř 8,26.27)

Skutečná duchovnost a modlitba spolu úzce souvisí. Nikdo nemůže tvrdit, že žije duchovním životem, pokud se aktivně nemodlí. V křesťanském životě je velmi důležité činit pokání, modlit se za odpuštění hříchů. V současnosti je však také velmi důležitá prosba o oživení našeho modlitebního života. Dobrou zprávou je, že nám Duch svatý pomáhá i v našich modlitbách. Modlitba nás přibližuje k Bohu, pozdvihuje nás do jeho přítomnosti. Modlitba víry nám pomáhá žít s vědomím, že Bůh plní svá zaslíbení. Když se dovoláváme požehnání, které Bůh zaslíbil ve svém slovu, do našich životů přichází změna. Bůh má moc naplnit všechny naše potřeby „podle svého bohatství“ (Fp 4,19). Skutečná modlitba a pravá duchovnost umísťují Boha do středu naší pozornosti a vycházejí z jeho psaného slova.

Náš duchovní život bychom neměli zakládat na našich nejistých zkušenostech či subjektivních pocitech. Naše modlitby by se neměly zaměřovat na podezřelé kontemplativní a meditační praktiky. Naopak, naše duchovnost by měla vycházet z Bible. Měli bychom následovat Boží vůli, která je zjevena v Písmu. Duch svatý v nás bude probouzet touhu hledat Boží přítomnost v modlitbě. Zároveň nás povzbudí k vzájemné podpoře.

Modlitba, která je Bohu příjemná

Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, proste, oč chcete, a stane se vám. (J 15,7)

Osobní studium

V některých modlitbách se může objevovat osobní motivace. Můžeme se modlit za úspěch Božího díla, protože se na něm podílíme. Můžeme prosit o obrácení člověka, protože by mohl být náš život jednodušší. Občas se naše modlitby soustřeďují na to, co bychom chtěli sami, spíše než na hledání Boží vůle. Modlitba, která je Bohu příjemná, má však jiné zaměření.

Proč je pro naše modlitby podle J 15,7 důležité, abychom zůstávali v Kristu a jeho slovo aby zůstávalo v nás? V čem by byly naše modlitby jiné, pokud bychom nezůstávali v Ježíši?

Hledat Boží vůli a těšit se ze společenství s ním je důležitější než všechno ostatní, co nám Bůh chce dát. Když Bůh přichází do našeho života, chceme konat jeho vůli. Pokud je Bůh centrem našeho života, začneme k modlitbě přistupovat z úplně jiné perspektivy. Začneme se na náš život dívat Božíma očima. Takový postoj zcela změní zaměření našich modliteb a povznese je na úplně jinou úroveň.

Bohu na nás velmi záleží. Chce se stát součástí všech oblastí našeho života: našich obav, strachu, přání, nadějí, úspěchů, radostí i pochybností a selhání. Bůh chce být v našich životech přítomen. O všem, co prožíváme a na co myslíme, s ním můžeme mluvit jako s nejlepším přítelem. A na všechno, co prožíváme, se můžeme dívat jeho očima.

Modlitba nemění Boha. Modlitba mění nás. Přivádí nás do přítomnosti Boha, který mění náš život.

„Modlit se znamená otevřít své srdce Bohu jako nejlepšímu příteli. Není jistě třeba, abychom Bohu o sobě vyprávěli, On o nás všechno ví. Modlitba nám pomáhá lépe se s ním seznamovat a plněji jej přijímat. Modlitba nepřivádí Boha blíže k nám, ale nás přibližuje k Bohu.“ (SC 93; CVP 96)

Uvedená slova výstižně ukazují na smysl modlitby a na to, jak v nás působí. Modlitba nás otevírá pro přijetí milosti, moci a Boží přítomnosti do našich životů. Každý z nás by měl prožívat duchovní realitu, kdy nás modlitba přivádí blíže k Bohu.

Aplikace

Uvažuj o svém modlitebním životě. O co prosíš, kdy a proč se modlíš? Co to vypovídá o tvém duchovním stavu a o vztahu, který máš s Bohem? Jaké změny bys potřeboval uskutečnit?

Základy modlitby – prosme Pána

17Svými ústy jsem volával k němu, svým jazykem jsem ho vyvyšoval. 18Kdybych se snad upnul srdcem k ničemnosti, byl by mě Panovník nevyslyšel. 19Bůh však slyšel, mé modlitbě věnoval pozornost. (Ž 66,17–19)

Osobní studium

Co Ježíš zdůrazňuje v Mt 7,7? Proč je naše prosba k Bohu důležitá, i když Bůh i tak vše ví?

Upřímná prosba odhaluje naše přání a vyjadřuje naši důvěru v Boha. V modlitbě přicházíme k Bohu a hledáme u něj podporu a pomoc. Když se modlíme, vyjadřujeme tím nejen naši důvěru, ale i souhlas s tím, aby Bůh mohl v našem životě aktivně konat. Proto si Bůh přeje, abychom ho prosili a v modlitbě předkládali své žádosti. Když ho neprosíme, nedostáváme dary, které nám zaslíbil. Ježíš řekl: „Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno“ (L 11,9:10).

Proč podle Mk 11,24; 1J 5,14,15 a Ž 66,17–19 nejsou žádné naše prosby příliš velké? Proč je dobré si připomínat, že Bůh je štědrý a chce nás hojně obdarovat? Co je předpokladem toho, aby Bůh mohl reagovat na naše modlitby?

Boha opravdu můžeme prosit o cokoli. Žádná naše prosba pro něho není malá nebo nedůležitá. Žádání naše žádost pro něho není tak velká, aby ji nemohl splnit. Bůh je přece všemohoucí. Vírou se můžeme odvolávat na všechna zaslíbení v Písmu a přijímat z jeho rukou zaslíbené dary podle jeho vůle (2K 1,20).

Existují však podmínky, které musíme splnit, abychom mohli dostat to, o co prosíme. Pokud nejsme ochotni se plně Bohu podřídit a pokud nám v modlitbě jde jen o naše sobecká a hříšná přání, Bůh naše modlitby nevyslyší (Iz 59,1.2). Důležitou podmínkou naplnění modliteb je naše ochota hledat Boží vůli a naslouchat mu. „Jen poslušní lidé se mohou s důvěrou dovolávat jeho zaslíbení.“ (COL 145; PM 71) Víme, že Bůh je štědrý, proto můžeme směle přicházet před jeho tvář. „Pán není oslaven nesmělými modlitbami, které naznačují, že vlastně mnoho neočekáváme. Přeje si, aby každý věřící přistoupil upřímně a s jistotou k trůnu milosti.“ (ST 7. 8. 1901)

Aplikace

Jaké máš osobní zkušenosti s vyslyšenými modlitbami? Co ses naučil ze situací, kdy odpovědí na tvoje modlitby bylo jen Boží mlčení?

Základy modlitby – víra

‘Nechť však prosí s důvěrou a nic nepochybuje. Kdo pochybuje, je podoben mořské vlně, hnané a zmítané víchřicí. ⁷At si takový člověk nemyslí, že od Pána něco dostane; ⁸je to muž rozpolcený, nestálý ve všem, co činí. (Jk 1,6–8)

Osobní studium

Jak je podle Mk 11,24 možné rozumět tomu, že když se modlíme, tak také musíme věřit ve vyslyšení modliteb?

Samotná prosba nestačí. Důležitým aspektem modlitby je víra. „Bez víry není možné zalíbit se Bohu“ (Žd 11,6). Když poklekáme před Bohem a otevíráme Bibli na kterémkoliv z více než tří tisíc zaslíbení a potom s upřímností dítěte předkládáme svou prosbu Bohu, aby v našem životě naplnil svá zaslíbení, musíme věřit, že v tom nejpříhodnějším čase udělá to, co je pro nás nejlepší.

Jak text v Jk 1,6–8 popisuje člověka, kterému při modlitbě chybí víra? Proč je víra podmínkou naplnění zaslíbených darů?

Když přicházíme k Bohu, musíme věřit, že existuje a že odpoví těm, kteří ho hledají. Modlitba musí být spojena s vírou v to, že Bůh nejen může odpovědět, ale že tato odpověď bude podle jeho vůle.

V Písmu víra velmi úzce souvisí s důvěrou. Věřit můžeme jen tomu, o němž víme, že je důvěryhodný. Pokud však prožíváme pochybnosti o tom, že Bůh splní svá zaslíbení, nemůže nám je naplnit. Věřit znamená vzít Boha za slovo. Znamená to, že budeme záviset na Bohu, i když nám naše pocity mohou říkat něco jiného. Protože „věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“ (Žd 11,1). Vírou lpíme na Božích zaslíbeních, protože důvěřujeme jeho slovům (Žd 11,11). Vírou rozumíme tomu, že „Bůh přece nemůže lhát“ (Žd 6,18). Bůh je tentýž včera, dnes i navěky (Žd 13,8). Vírou víme, že pro Boha není nic nemožného (L 1,37).

Víra otevírá dveře nebeským sýpkám. Prostřednictvím Ducha svatého Bůh vede srdce mužů i žen k tomu, aby důvěřovali jeho slovu a prostřednictvím víry mohli přijmout Boží dary.

Aplikace

Co ti pomáhá posilovat tvou víru? Co ti pomáhá v důvěře, že Ježíš je ochotný a schopný pomoci ti v čase nouze?

Základy modlitby – s důvěrou se spolehnout na Boží zaslíbení

¹³Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život.

¹⁴Máme v něho pevnou důvěru, že nás slyší, kdykoliv o něco požádáme ve shodě s jeho vůlí.

¹⁵A víme-li, že nás slyší, kdykoliv o něco žádáme, pak také víme, že to, co máme, jsme dostali od něho. (1J 5,13–15)

Osobní studium

Proč podle 1J 5,13–15 můžeme důvěřovat tomu, že nás Bůh vyslyší a že nám dá to, o co ho žádáme?

Když jsme Bohu předložili svou prosbu a věříme jeho zaslíbením, potvrdíme to tím, že se s důvěrou spolehneme na to, co zaslíbil, a budeme děkovat za naplnění ještě dříve, než se tak stane. „Můžeme prosit ... o každý dar, který slíbil. Máme pak věřit, že dostaneme to, oč jsme prosili, a děkovat Bohu.“ (ED 258; VYCH 153)

V L 8,11 Ježíš přirovnává Boží slovo k zrnku. Stejným způsobem, jak je celý strom ukryt v malém semínku, tak se i Boží dary nacházejí v jeho zaslíbeních. Když se v modlitbě odvoláváme na Boží zaslíbení a děkujeme mu, tak už v té chvíli vlastníme zaslíbený dar. Vírou přijímáme Bohem zaslíbený dar ještě dříve, než ho můžeme vidět či prožívat.

Vzkříšení Lazara v J 11 je příkladem toho, že se Ježíš modlil tímto způsobem. Kristus věděl, jaká byla v tomto případě Boží vůle. Byl ochoten dělat vše v souladu s Boží vůlí, byl jí podřízen (J 11,11). A už dopředu děkoval Otcí za vzkříšení Lazara – i když byl Lazar stále ještě v hrobě (J 11,39–41). Když Ježíš děkoval Otcí, přijal naplnění své prosby. Jako Boží děti se potřebujeme naučit spoléhat se na Boží zaslíbení. A i když nedovedeme vše vysvětlit a pochopit a mnohému nerozumíme, tak můžeme důvěřovat Božím zaslíbením.

„On řekl: Volej mne v den soužení“ (Ž 50,15). Vybízí nás, abychom mu předkládali své nesnáze a potřeby a ukázali tak svou závislost na Boží pomoci. Vybízí nás k vytrvalým modlitbám. Jakmile nás překvapí těžkosti, máme se k němu obrátit v upřímné a vážné modlitbě. Naléhavost našich modliteb svědčí o neochvějné důvěře v Boha. Vědomí potřeby nás vede k opravdovosti v modlitbě. Náš nebeský Otec nás vyslyší.“ (COL 172; PM 87)

Aplikace

Proč je tak důležité, abychom k Bohu přicházeli se vším, co nás trápí a co mu chceme říci?

Modlitba o Ducha svatého

Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí! (L 11,13)

¹⁴Proto klekám na kolena před Otcem, ¹⁵od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a prosím, ¹⁶aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil „vnitřní člověk“. (Ef 3,14–16)

Osobní studium

Co říkají texty v Ef 3,14–16 a Sk 2,38 o přijetí Ducha svatého do našich životů?

Je mnoho záležitostí, za které se můžeme modlit. Avšak v nebezpečné době, v níž žijeme, je jedna prosba zvlášť důležitá. Je to prosba o Ducha svatého. To je ten největší dar, který nám může Ježíš dát. Bůh nám nemůže dát žádný větší dar, než je Duch svatý. K tomuto daru již není možné nic přidat. Vždyť co by se dalo přidat k samotnému Bohu? Prostřednictvím Ducha svatého a jeho jednání v našich životech jsou naplněny všechny naše potřeby. Požehnání Ducha svatého přináší všechna ostatní požehnání.

V souvislosti s přijetím Ducha svatého však existuje jedna překážka. Jsme jí my sami, protože často nejsme připraveni na jeho přijetí.

Podobně jako učedníci v dobách prvotní církve, tak i my si musíme uvědomit, že nejdříve potřebujeme činit pokání a plně podřídit své životy Ježíši. Je třeba připomenout, že to můžeme učinit jen díky Duchu svatému, který nás vybízí, abychom tento krok udělali.

Když odpovíme na výzvu Ducha svatého, pak je pokání prvním ovocem díla, které koná v našich životech. V pokoře a víře potřebujeme vyznat naše hříchy, aby nás mohl očistit od vši nepravosti. Potřebujeme pochopit, v jak beznadějném stavu se nacházíme a jak velmi potřebujeme Boha a jeho milost. Bez něj jsme ztraceni, mrtví v našich hříších a odsouzeni k věčnému zatracení.

Bůh podmiňuje své zaslíbení dát nám Ducha svatého vroucnou modlitbou a upřímným pokáním. Když vyznáme své hříchy, potom jediné, co potřebujeme udělat, je přijít před Boha s prosbou a On nám s radostí a ochotně daruje svého Ducha. „Nebeský Rodič je mnohem ochotnější dát Ducha svatého těm, kteří ho prosí, než jsou pozemští rodiče připraveni dát svým dětem dobré dary.“ (YRP 284)

Stejně jako duchovní dary, tak ani dar Ducha svatého není cílem. Dostáváme ho, aby se v našem životě oslavil Ježíš, abychom odráželi jeho charakter a mohli tak sloužit druhým a budovat tělo Kristovo. Každé uctívání – veřejné nebo soukromé – které vyzdvihuje Ducha svatého nad Ježíše Krista, je nesprávné. Vždyť díky Ježíši můžeme „v jednotě Ducha stanout před Otcem“ (Ef 2,18).

Aplikace

Jak rozumíš tomu, že Duch svatý je největším darem, který nám může Ježíš dát? Jaká je tvá osobní zkušenost s Duchem svatým?

Podněty k zamyšlení

Bez modlitby bychom v našich životech neměli žádnou duchovní moc. Vždyť modlitba nás spojuje se Zdrojem této moci. Bez modlitby bychom neměli živé spojení s Bohem. Stali bychom se prázdnými nádobami. Možná bychom se mohli „tvářit jako zbožní“ (2Tm 3,5), ale chyběla by nám moc a zaslíbení darů z nebe. Od Boha jsme obdrželi nádherná zaslíbení. Co když se ale stane, že nedostaneme to, o co prosíme – dokonce i tehdy, když jsme se ze všech sil a podle schopností daných Bohem snažili co nejlépe naplnit všechny požadavky? „Nenechtejte se znechutit, když se vám zdá, že jste na vaši modlitbu nedostali okamžitou odpověď. Pán vidí, že jsou naše modlitby často poznamenány pozemským smýšlením. Lidé se často modlí o to, co by uspokojilo jejich sobecké touhy. Bůh však nenaplnuje jejich žádosti tak, jak očekávají. Vede je přes zkoušky k pokoře, dokud nejsou schopni jasněji vidět, jaké jsou jejich skutečné potřeby. Bůh nedává lidem to, co by uspokojilo jejich zkažené chutě nebo jim uškodilo. Bůh nedává lidem to, co by uspokojilo jejich ambice a vedlo k jejich sebevyvyšování. Když přicházíme k Bohu, musíme mít srdce naplněné kajícími a pokorou. Všechno potřebujeme podřídit jeho svatě vůli.“ (HP 89)

K tématu je možné přečíst si kapitolu „Proste, abyste měli co dávat“ z knihy Perly moudrosti.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jakým způsobem ovlivňuje modlitba náš duchovní život? Jaký na nás má modlitba vliv? V čem nás modlitba mění?**
- 2. Co byste řekli někomu, kdo by se opakovaně modlil, ale nestalo se to, v co tento člověk doufal – například nebylo uzdraveno jeho nemocné dítě? Jak se můžeme naučit důvěřovat Bohu i v takových situacích?**
- 3. Sdílejte se vzájemně se svými zkušenostmi s modlitbou a s tím, co pro vás modlitba znamená. Co nového jste se tento týden o modlitbě dozvěděli?**
- 4. Proč je důležité modlit se i navzdory tomu, že úplně nerozumíme tomu, jak modlitba vlastně funguje?**